

Letem světem z Rady Komory

Spolupráce s organizacemi

■ Připravujeme projekt, který bude předložen ke spolupráci s EFSLI a bude zaměřen na posílení možnosti účasti našich členů na zahraničních akcích a na spolupráci při pořádání mezinárodního workshopu.

■ Na výročním zasedání členů EFSLI (EFSLI & AGM) jsme jako členy nové Rady EFSLI zvolili Petera Llewellyn-Jonese (prezident EFSLI), Christiana Peterse, Jolandu Peverelli, Lieve Roodhooft a konečně také českou delegátku Josefínu Kalousovou.

■ Na žádost ASNEP jsme připravili dokument s návrhem změny systému financování tlumočnických služeb. K tomuto tématu jsme iniciovali diskusi mezi členy Komory na adrese diskuze@cktzj.com.

Provozní

■ Podali jsme žádost o ukončení registrace poskytovatele tlumočnických (sociálních) služeb.

■ Zajistili jsme spolupráci na dobrovolné administraci CVP v dalším roce. Nyní probíhá příprava veškerých podkladů

k minimalizaci nutných činností v dalším roce.

■ Podali jsme projekt pro tlumočení kulturních událostí na Ministerstvo kultury (O přijetí případné dotace rozhodne Valná hromada).

■ Podíleli jsme se na zabezpečení tlumočení během Týdne komunikace pro osoby se sluchovým postižením.

■ Podíleli jsme se na zabezpečení tlumočení během Mezinárodního dne neslyšících.

Vzdělávání

■ Začali jsme pracovat na sestavování plánu seminářů a kurzů pro příští rok.

Další

■ Připravujeme koncept pro Valnou hromadu otevřenou veřejnosti tlumočnicků s následnou oslavou 13. výročí Komory (konání v prosinci 2013).

■ Zabezpečili jsme překlad dalších textů pro Sdružení českých spotřebitelů - budou zveřejněny od poloviny října.

Komora a kultura

Veronika Chladová, Kateřina Červinková Houšková

OHLÉDNUTÍ ZA ZÁŘÍM

- V sobotu 14. září se konala jubilejní 10. Pražská muzejní noc, pro neslyšící již třetí, která byla přesunuta z původního červnového termínu kvůli povodním. Pro neslyšící program zůstal stejný. V nabídce byly prohlídky v Pedagogickém muzeu, Sportsmeni v českých zemích za vlády císaře Františka Josefa I. Dále se mohli podívat do Technického muzea na vývoj domácích spotřebičů a do Zemědělského muzea, kde neslyšící zhlédli vývoj potravinových obalů a traktory. Přestože propagace proběhla na poslední

chvíli, přišlo téměř třicet neslyšících. Děkujeme tlumočnickům, průvodcům-dobrovolníkům a muzeím, že Pražská muzejní noc pro neslyšící mohla opět proběhnout.

- Dne 23. září se v pražském divadle Laterna Magika konalo představení v českém znakovém jazyce Vidím nevidím. Tento speciální termín byl určený školám. Představení vypráví příběh holčičky Agátky, která se narodila nevidomá, a tak svět kolem sebe objevuje především hmatem a sluchem.

- V neděli 29. září se v pražském Klubu Lávka konalo divadelní představení Čtyři dohody, které bylo

nejen tlumočené do znakového jazyka, ale byl zajištěn i jeho přepis.

VÝHLED DO ŘÍJNA

- Největší říjnovou kulturní akcí bude určitě návštěva P. S. Cooka, který se objeví v sobotu 12. října na semináři s názvem Umění a tlumočení jako součást profesního života. Na seminář pak navazuje workshop Tvořivost a umění vytváření uměleckých textů ve znakovém jazyce. Tento mezinárodně respektovaný umělec, jehož vystoupení zahrnuje americký znakový jazyk, pantomimu, vyprávění ve znakovém jazyce, herecké skeče a pohybové divadlo,

pak od 17 hodin vystoupí na slavnostním zakončení projektu Zpívající ruce.

- Slyšící, nedoslýchaví i neslyšící tlumočníci umělecké hudby z Komory jdou opět do akce. Ve čtvrtek 31. října 2013 od 20 hodin budou tlumočit písničky skupiny Traband, jejichž koncert se bude konat v Mělníku v tanečním sále Masarykova kulturního domu.

VÝHLED DO LISTOPADU

- Kdo neviděl představení Manželské vraždění, má příležitost vidět ho dne 30. listopadu od 19 hodin v Divadle na Jezerce.

SKUPINA TRABAND
a Česká komora tlumočnicků znakového jazyka
vás upřímně zvou na
Slavnostní zakončení koncertní sezóny roku 2013
v MEKUC – Mělnickém kulturním centru, o.p.s.
U Sadů 323, 276 01 Mělník
Čtvrtek, 31. 10. 2013, 20.00 hod., taneční sál MKD
Přijďte se s námi všichni rozloučit!
Tlumočeny budou písničky staré i nové, všechny ale skupiny Traband, která se bere jako rocková, ale sami tvůrci svůj zvláštní žánr označují jako "dechno", smíšeninu dechové muziky a techna.
www.cktjz.com

- Dále bychom Vás chtěli pozvat na představení Jak pan Spejbl prášil.

Nadační fond pomoci ve spolupráci s Divadlem Spejbla a Hurvínka a Českou komorou tlumočnicků znakového jazyka Vás zvou na 2. divadelní představení pro neslyšící žáky základních škol

„Jak pan Spejbl prášil“

Dne 7. 11. 2013 od 10.00 v Divadle Spejbla a Hurvínka

„Zájem o druhé z nás dělá hrdiny...“

Komora a vzdělávání tlumočnicků

Dana Tučková

CVP – OHLÉDNUTÍ ZA ZÁŘÍM

- V polovině září byl spuštěn semestrální kurz praktických cvičení, které povede N. Hynková Dingová, R. Faltínová a B. Herzánová. V kurzu je 7 studentek.
- Na začátku měsíce se v rámci základního kurzu uskutečnil kurz zaměřený na přizpůsobení se čtyřem různým typům klientů a seminář o etickém kodexu.
- Individuálně v Komoře probíhaly konzultace a supervize.
- Harmonogram vzdělávacích aktivit (semináře, kurzy, e-learningy) je již sestaven a nyní budeme oslovovat lektory.

CVP – VÝHLED DO ŘÍJNA

- Nabídku kurzů a seminářů na říjen najdete níže v přehledu. Chtěla bych upozornit na seminář zahraničního lektora – Petera S. Cooka. Pokud se student CVP bude účastnit obou částí (workshop a přednáška), získá do svého studia 10 kreditů.

- V listopadu budou zkoušky CVP (16. 11.), v prosinci pak zkoušky základního kurzu (8. 12.). Ke studiu CVP patří i praxe. Pohovory do praxe jsou plánovány na 18. 10. Také všem studentům připomínám průběžné plnění supervizí. Pokud má někdo s rozložením studia problémy, neváhejte mi napsat.
- Dále bych Vám chtěla připomenout dvě externí akce, za které je možné získat kredity do studia CVP, pokud přinesete potvrzení

na předepsaném formuláři (ke stažení na webových stránkách). Jedná se o Jeronýmovy dny, které letos proběhnou v termínu od 8. do 10. 11., a setkání tlumočnicků, které se uskuteční 5. až 6. 10.

- Dále bych Vás chtěla pozvat na 20hodinový Kurz řešení praktických tlumočnických situací v komunitním tlumočení, který se uskuteční v termínu od 8. do 11. 11. a je akreditován jako další vzdělávání pracovníků v sociálních službách (PC).

● V listopadu také poběží loňský samostatně akreditovaný 24hodinový kurz. Kurz se uskuteční 2. až 3. 11. a součástí kurzu je také listopadový e-learning (více informací zde: <http://www.cktjz.com/kurz-o-tlumoceni-pro-neslysici-pro-dalsi-vzdelavani-pracovniku-v-socialnich-sluzbach-2013-c>)

Těšíme se na Vás!

Říjen

12. 10. 2013 | 9.00-10.30

Seminář

Umění a tlumočení jako součást profesního života

Zahraníční lektor: Peter S. Cook

Cena: 250 Kč

12. 10. 2013 | 11.00-16.00

Workshop

Tvořivost a umění vytváření uměleckých textů ve znakovém jazyce

Zahraníční lektor: Peter S. Cook

Cena: 950 Kč

12.-13. 10. 2013 | 9.00-16.00

Kurz

**Intenzivní víkendový kurz
Kultura písemného projevu jako pevná součást odborné přípravy tlumočnicka**

Lektoři: Mgr. Naďa Hynková Dingová, Mgr. Jan Táborský

Cena: 1 900 Kč | **Kreditů:** 20

16. 10. – 30. 10. 2013

E-learningový kurz

Diplomatický protokol a etiketa (E-learningový kurz)

Autor: Mgr. Jana Servusová

Cena: 675 Kč | **Kreditů:** 10

18. 10. 2013 | od 16 hodin

Pohovor k praxi CVP

19. 10. 2013 | 9.00-16.00

Seminář

Tlumočení pro neslyšící a současná související legislativa, diskuze

Lektoři: Mgr. Věra Strnadová, Mgr. Kamil Červinka

Cena: 950 Kč | **Kreditů:** 10

20. 10. 2013 | 9.00-12.00

Seminář

Moravský dialekt v českém znakovém jazyce

Lektoři: Martin Kulda

Cena: 475 Kč | **Kreditů:** 5

20. 10. 2013 | 13.00-16.00

Seminář

Techniky tlumočení na dálku

Lektoři: Mgr. Terezie Vasilovčik Šustová, Bc. Michaela Dudková

Cena: 475 Kč | **Kreditů:** 5

Komora a zprávy z ASNEP

Kateřina Pešková

Záříjové zasedání členských organizací ASNEP bylo ve znamení voleb nového prezidenta a viceprezidenta. Z kandidátů byli nakonec – drtivou většinou hlasů – vybráni Petr Vysuček a jako jeho zástupkyně Šárka Prokopiusová. Oba vybraní mají bohaté zkušenosti s fungováním ve vedení organizací, Šárka Prokopiusová se již řadu let pohybuje ve vedení SNN, Petr Vysuček je velice známou a uznávanou osobností komunity Neslyšících. Věříme, že fakt, že ASNEP má poprvé ve své historii Neslyšícího prezidenta, je krokem správným směrem.

Na zasedání nový prezident přišel s návrhem znovu otevřít otázku systému poskytování tlumočnických služeb pod MPSV a problém jejího financování.

Po krátké debatě byly všechny organizace vyzvány, aby v případě, že se chtějí na vytvoření nového systému podílet, vypracovaly do říjnového zasedání návrh, jak by se mohlo postupovat. Členové Komory mají možnost vyjádřit se k tomuto tématu v rámci hromadné e-mailové diskuze, která byla za tímto účelem založena a která bude pokračovat po celé období, kdy se tomuto tématu bude ASNEP věnovat. Do diskuzního fóra budou postupně přidávány informace o tom, v jaké fázi jednání je, přidávat budeme otázky k řešení. Každý člen Komory se může do diskuze libovolně zapojit, pro přidání do hromadné adresy stačí napsat požadavek na adresu rada@cktzj.com.

Komora a zahraničí

Barbora Fodorová

Titulky a mezikulturní komunikace: Itálie

27. února 2014 se v Itálii na Univerzitě Stranieri di Siena uskuteční jednodenní konference na téma Titulky a mezikulturní komunikace se zaměřením na evropské jazyky. Cílem setkání je prodiskutovat problémy, postupy, teoretické přístupy atp. spojené právě s uvedeným tématem. Hlavními konferenčními jazyky budou angličtina, němčina, italština a španělština. Právě zde na univerzitě je propojení titulků z interkulturního hlediska intenzivně zkoumáno. Důraz je kladen zejména na moderní technologie. Na konferenci by se měli sjet odborníci z různých oborů. Hlavní projednávané oblasti se budou týkat těchto témat: 1. Titulky pro studenty cizích jazyků, 2. Titulky pro nedoslýchavé a neslyšící diváky, 3. „Fansubbing“ a/nebo/versus profesionální titulkování. Přihlašovat se můžete zde: congress_subtitling@unistrasi.it

Belgie: program pro tlumočnický

Institut libre Marie Haps v Bruselu hledá v současné době koordinátora, který by pomohl rozjet

bakalářský a magisterský program tlumočnictví a překladatelství znakového jazyka (ve frankofonní části Belgie). Podmínkou je vynikající znalost francouzštiny.

Postgraduální studium v Izraeli

Univerzita v Haife v Izraeli nabízí možnost doktorandského studia v rámci nového multidisciplinárního projektu s názvem Gramatika těla. Jedná se o tříletý výzkumný program Laboratoře znakového jazyka a divadla, který se skládá z pěti dílčích podprojektů zaměřených zejména na kompozice ve znakovém jazyce, gesta, umělecké provedení. Celý název doktorandské pozice zní Struktura znakového jazyka a divadlo. Student absolvuje trénink divadelních technik společně s neslyšícími i slyšícími herci, během něhož se bude zaměřovat na analýzu uměleckého vyjádření

a následnou interpretaci. Student bude pořizovat nahrávky a hledat metody k analýze takového materiálu s cílem formulovat poznatky o gramatice těla v kontextu. Pro tuto pozici se hledá kreativní osoba s vysokou úrovní jak produkce, tak percepce znakového jazyka (nemusí být nutně izraelský), ideálně i se zkušeností s divadlem. Magisterský titul v oboru lingvistiky ZJ, kognitivní psychologie apod. je výhodou. Podmínkou je také znalost psané angličtiny. Projekt bude zahájen v únoru 2014. K přihlášce je potřeba doložit životopis, průvodní dopis, prokázání zkušeností s výzkumy nebo jinými akademickými pracemi (1–3 výzkumy stačí), 3 doporučující dopisy + kontakty na jejich autory. To vše je třeba zaslat na adresu wendy.sandler@gmail.com.

Tlumočníci ve vzdělávání: Vlámsko

10. července schválil vlámský parlament právo Neslyšících lidí na tlumočnicka do znakového jazyka ve všech stupních vzdělávání. Velký podíl na tom nese Vlámská organizace neslyšících Fevlado. Záznam přímo z parlamentu můžete zhlédnout zde: <https://www.facebook.com/photo.php?v=10153001268080191&set=vb.252453860845&type=2&theater>

Konference a AGM Efsli 2013 v Lublani

Lucie Břínková

Konference EFSLI a AGM je každoročně velkou událostí pro tlumočnický z celého Evropy. Nejenže se po roce potkají a mohou si vyměnit informace a své pracovní zkušenosti, ale mají možnost vyslechnout si zajímavé prezentace z oblasti tlumočení.

Konference se letos konala o víkend 13. až 15. 9. v hlavním slovinském městě Lublani. Program je vždy takový, že v pátek se koná AGM – Valná hromada všech řádných členů (jednotlivců i organizací) EFSLI. Letos byla AGM zásadní, hlavním programem totiž

byly volby nové Rady. Marienalla Salami předala pomyslné žezlo prezidenta Evropského fóra tlumočnicků znakového jazyka Peterovi Llewellyn-Jonesovi. Dalšími členy Rady byli zvoleni Christian Peters (Německo), Jolanda Peverelli (Holandsko), Lieve Roodhooft (Belgie) a hlavně a především také naše česká delegátka Josefina Kalousová! Moc gratulujeme! Teď budeme mít informace z evropského tlumočnického dění z první ruky.

Volba nové Rady však nebyla jedinou aktivitou AGM. Za poslední

rok se EFSLI podařilo několik velmi důležitých věcí, o kterých nás představitelé minulého vedení informovali:

- Byla vydána publikace s názvem Learning Outcomes for Graduates of the Three Year Sign Language Interpreting Training Programme, která vznikla na základě setkávání několika velmi úspěšných lektorů a učitelů tlumočnicků znakových jazyků a ve které se autoři pokusili definovat, jaké kompetence by měl mít profesionální tlumočnický znakového jazyka, jaké by měl absolvovat vzdělání a jak by při svém vzdělávání měl postupovat. Jasně nám pak z této publikace vystupuje definice profesionálního tlumočnicka znakového jazyka. Tato publikace bude od října připravena k zapůjčení v archivu Komory. Neváhejte se začít!

- Vyšel sborník z loňské vídeňské EFSLI. Tématem je Be aware! Power and Responsibility in the field of sign language interpreting (Pravomoc a zodpovědnost v oblasti tlumočnicků znakových jazyků). I tuto publikaci naleznete v archivu Komory.

- Pozornost se zaměřuje na oblast výzkumu v oblasti tlumočení znakového jazyka, EFSLI nabízí svůj eResearch Fund, nad kterým nově převzal záštitu Oliver Poulit (slyšící CODA tlumočnick, který vystudoval obor tlumočení v Rochestru a který tlumočí převážně na konferencích z a do ASL, MZS).

Výzkum, který je nyní z tohoto fondu podpořen, probíhá v Polsku a zaměřuje se na sbírání informací o požadavcích polských neslyšících na tlumočníky.

- SAF je fond určený na podporu vzdělávání tlumočnicků znakového jazyka. Přispívají do něj různí donátoři i samotní tlumočníci. Letos díky tomuto fondu mohlo na EFSLI zdarma přijet 6 delegátů. Šanci získat dotace z tohoto fondu mají i čeští tlumočníci. Nebojme se o to pokusit.

AGM byla zakončena předáváním mnoha darů pro bývalou Radu – Marienellu Salami, Paula Pryce Jonese a Liivi Hollman. Loučení to bylo velmi poctivé a zasloužené. Po oficiální ceremonii se všichni delegáti odebrali na prohlídku Lublaně a projížďku parníkem.

Konference EFSLI 2013 začala v sobotu, zahajující přednášející byla australská výzkumnice a lektorka tlumočnicků australského znakového jazyka, která otevřela svým příspěvkem konferenci na téma Technologie versus tlumočnick – podpora nebo náhrada (Technology vs. Interpreter – Support or Replacement). Prezentovala široký kontext o možných tématech, která se v souvislosti s technologií dají řešit. Předala tak první základní informaci o tom, že on-line tlumočení vůbec není snadnou záležitostí a že je třeba, aby tlumočníci na tuto formu byli dobře připraveni, vzděláni a řádně vyškoleni! Ukázalo se – především na příspěvku norské

neslyšící antropoložky Hilde Haulands – že tlumočení on-line je pro většinu tlumočnicků nejvíc stresující situací, se kterou se během své profese setkávají. Také předpoklad, že tlumočení on-line se bude hojně využívat na úřadech, v nemocnicích a na jiných veřejných místech tato přednášející nepotvrdila. Tlumočení na dálku se sice nejvíc používá u lékaře, ale oproti standardnímu tlumočení s tlumočnickem je to pouze zanedbatelné procento, které dokazuje četnost využití. Neslyšící ani tlumočníci v těchto situacích on-line tlumočení nepreferují.

V jednotlivých přednáškách se velmi často hovořilo o Video relay interpreting (VRI) a Video relay service (VRS). Co to vlastně je a jaký je mezitím rozdíl? VRI znamená, že jsou spolu přítomni oba komunikační partneři – slyšící a neslyšící osoba – a tlumočnick je on-line (přes tablet, počítač). Využívá se právě u lékaře, na úřadu,

pracovním pohovu. Slyšící klient má sluchátka a neslyšící se dívá na obrazovku. VRS je potom nám známé on-line tlumočení, kdy se nikdo s nikým nesetká, každý je v pohodlí svého domova či pracoviště a komunikace probíhá u všech osob na dálku.

Zajímavé informace o využívání technologie při tlumočení a při aplikaci do běžného života přinesli němečtí přednášející. V Německu se organizaci Gebärdensprache Werk podařilo vytvořit program, díky němuž dochází k překladu psaného jazyka do znakového jazyka. To skvěle funguje ve spolupráci s přepravní a doručovací firmou DHL. Neslyšící zákazníci pošlou do Gebärdensprache Werk e-mail se svým sdělením ve znakovém jazyce, tlumočníci, kteří jsou zde přítomni, ho přeloží do psané němčiny a pošlou na adresu DHL. DHL odpoví v psané němčině, což tlumočníci přeloží do německého znakového jazyka a posílají zpět klientovi. Tato komunikace má určitá pravidla. Vždy obě strany dostávají v e-mailu jak psaný text, tak projev ve znakovém jazyce. Řeší se také strukturální záležitosti – slyšící klient je zpravidla podepsán pod sdělením a neslyšící klient se představuje na začátku své promluvy. Tento systém velmi dobře funguje a je neslyšícími hojně využíván. DHL je také tomu systému velmi nakloněn. Kdyby se podařilo tento systém přenést na vícero míst, byla by komunikace pro neslyšící zase o něco příjemnější.

Za zmínku stojí také příspěvek Davida Wolfendena a Chrietophera Stona z Anglie. Jejich prezentace byla o tom, jak využívají technologie (virtuálního internetového prostoru) pro setkávání tlumočnicků. Existuje rozhraní, kde spolu diskutují, vyměňují si zkušenosti, připravují se na podobná tlumočení a řeší aktuální otázky své profese. Tento systém v Anglii funguje už asi 20 let, každý, kdo sem vstoupí, musí dodržovat určitá pravidla, aby se z tohoto fóra nestal osobní „pokec“, pak je opravdový pracovní a inspirativní prostor pro lidi stejného profesního zaměření. Možná, že je to výzva i pro naše tlumočnický, jak se více potkávat a vyměňovat si zkušenosti, ačkoliv je jeden z Prahy a druhý ze Zlína.

Postřeh, který si odnáším z této konference, je, že když slyšící člověk prezentuje svůj příspěvek ve znakovém jazyce (jelikož se chce přizpůsobit komunikaci neslyšících a dopřát jim přímou interakci), tlumočníci, kteří jsou přítomni, s tím nemají žádný problém a jsou schopni perfektně překládat i nerodilé mluvčí znakového jazyka. To u nás vnímám jako jistý problém, že si slyšící tlumočníci, když ukazují, navzájem moc nerozumějí.

Co se týče obecně tlumočení: byl zde přítomen tým dánských a anglických tlumočnicků, kteří vždy pracovali ve dvojicích slyšící a neslyšící tlumočnicků. Do MZS tedy tlumočili neslyšící Bo Hardell, Vivien Batory, Clare Canton a slyšící

Oliver Pouliot. Nasazení a spolupráce byla perfektní. Neméně práce vykonali i tlumočníci, kteří nebyli vidět, ale tlumočili z mluvené angličtiny do národních znakových jazyků pro neslyšící tlumočnický MZS.

Další konference EFSLI se uskuteční v září 2014 v Antverpách. Tématem bude neurolingvistika – práce mozku při procesu tlumočení. Lákavé téma! Kdo se zúčastní?

Program Konference EFSLI 2013 Lublaň i abstrakty k jednotlivým příspěvkům je možné si zapůjčit také v Komoře.

Thursday, 12th September 2013

19:00–21:00	Arrival »Welcome to Slovenia« at City Hotel, Ljubljana
-------------	---

Friday, 13th September 2013

AGM

The efsli Annual General Meeting (AGM) is open to full members of efsli (national associations of sign language interpreters) and observers. You do not have to be a member of efsli to attend the AGM. If you would like to attend as an observer, please do not forget to register.

8:00–9:30	Registration at City Hotel Ljubljana / conference venue
9:30–13:00	AGM
13:00–14:00	Lunch
14:00–17:00	AGM
18:00–21:00	»Boat ride and walking through Ljubljana«
21:00	Dinner

PROGRAMME

Saturday, 14th September 2013

CONFERENCE Day 1

8.00–9.00

Registration at City Hotel Ljubljana

9.00–9.45

Opening

9.45–10.30

Keynote speaker:

Prof. Jemina Napier (UK): Examining Questions of Interpreting and Video Remote Technology

10.30–11.00

Coffee break

11.00–11.40

Jasna Bauman (Slovenia): Relay Center for People with Hearing Impairment

11.40–12.20

Haualand Hilde (Norway): Interpreting Ideals and Relaying Rights

12.20–13.00

Peter Llewellyn-Jones (UK): The Impact of Monological Interpreting Models Approaches when Applied to Remote Interpretations

13.00–15.00

Lunch

14.00–15.00

Poster presentation (format A1):

1. Okan Kubus (Germany): Advantages and Challenges of Video Relay Services (VRS) in Germany: Perspectives of VRC Interpreters and Deaf Customers

2. Tracey Tyler (UK): Don't leave me hanging on the telephone...

3. Diego Mauricio Barbosa (Brasil): Benefits of Technology for Sign Language Portuguese Translators and Interpreters in Brazil

15.00–16.00

Room I.

Mark Zaurov (Germany): Online Interpreting: The Advantages of New Technologies Supporting the Needs of Interpreters and their Customers

Room II.

Nicole Montagna (USA): The Digital Revolution and Sign language Interpreting, Impact and Implications

Workshops

16.00–16.15

Coffee break

16.15–17.15

Workshops

Room I. Len Robertson, Sherry Shaw (USA): Technology and Interpreters – Friends or Foes?	Room II. Helen Fuller, Francois Brigitte (UK): Technology vs interpreter-support or replacement?
--	--

20.00

Slovenian night

Sunday, 15th September 2013

CONFERENCE Day 2

9:30–10:10	Knut Weinmeister, Lea Schramm (Germany): The Signing Questions and Answer Tool SQAT—a Tool for Translation from Written Language into Sign Language and vice versa
10:10–11:00	Beeson, Wolfenden, Bergson, Stone (UK): Modern Technology and Modern Interpreter
11:00–11:30	Coffee break
11:30–12:30	Conclusions
12:30–13:30	Closing ceremony
	So long in September 2014 at the next efsli conference!

Tlumočníci z filmového archivu

Petr Pánek

V minulém Bulletinu jsme dokončili krátký seriál o historii tlumočení pro neslyšící v Československu. Málokdo ví, že některé bývalé tlumočnický můžeme „studovat“ naživo z videa, konkrétně z filmového archivu.

Na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy vzniká při oboru ČNES malá videotéka, kde si zájemci především z řad studentů ČNES mohou zapůjčit a zhlédnout některý z 11 unikátních archivních filmů natočených v rozmezí let 1928 až 1992. Zachycují oficiální události Svazu československých invalidů, Svazarmu neslyšících, ale i běžný spolkový život československých neslyšících. Pro nás, tlumočnický i zájemce o tlumočení, jsou tyto filmy zajímavé i tím, že poměrně často zachycují bývalé tlumočnický během tlumočení.

Úplně nejstarší filmové záznamy našich tlumočnický vznikly v roce 1952 v Brně. Na videu nazvaném Májová oslava 1952 zachytila kamera nejprve dne 1. 5. 1952 tlumočnický Karlu Bažilovou, jak tlumočí z amplionu brněnským a gottwaldovským neslyšícím politický projev, a dne 10. 8. 1952 tlumočnický Josefa Zemana, kterak tlumočí fotbalistům před přátelským zápasem Brno - Jihlava. Jméno kameramana bohužel historie nezaznamenala, ale domníváme se, že jím byl Bohumil Bažil na zakázku Svazu československých invalidů - Základní organizace Brno.

Následovaly desítky a desítky minut dalších filmových záznamů našich tehdejších špičkových tlumočnický českého znakového jazyka. Namátkou vybíráme: tlumočení

Josefa Zemana na I. Celostátní spartakiádě neslyšících v Gottwaldově (1955), tlumočení Dagmar Gabrielové pietního projevu u hrobu Václava Wilczeka (1968), tlumočení Dagmar Gabrielové na sportovkách na Smíchově (1977), tlumočení Jany Kubické a Věry Provoznicové projevu Milady Smutné při velkých oslavách 110. výročí založení naší nejstarší organizace neslyšících nebo tlumočení Josefa Zemana na kurzu autoškoly (1985).

Josef Zeman byl naším nejfilmovanějším tlumočnickem. Ostatně, televizní diváci jej mohli vidět i na televizních obrazovkách, kde od konce 70. let tlumočil publicistický pořad Ozvěny. Velmi zajímavý je také tříminutový filmový dokument o tomto „králi tlumočnický“, který v r. 1983 natočil Boris Masník.

Vážní zájemci o zhlédnutí těchto archivních dokumentárních filmů o našich bývalých tlumočnický si tyto filmy přepsané a digitalizované na DVD mohou po předchozí dohodě zapůjčit na oboru ČNES u dr. Andrey Hudákové.

Přečtěte si

Lenka Laco

Studentka Ústavu translologie FF UK v Praze **Renáta Sobolevičová** vypracovala studii, jejímž smyslem bylo porovnat, jak v českém prostředí vnímají svou profesi překladatelé a tlumočníci, jak na ně nahlíží česká veřejnost a jaké představy mají o obou profesích a svém možném budoucím povolání studenti překladatelských a tlumočnických oborů. Jedním z cílů také bylo zjistit, jaké je povědomí o obou profesích u české laické veřejnosti. Výzkum ukázal, že kromě odlišného vnímání profese překladatele a tlumočnicka u zmíněných tří skupin se toto vnímání značně liší i např. mezi jednotlivými typy překladatelů a tlumočnicků. Plný text práce naleznete na webových stránkách Jednoty tlumočnicků a překladatelů.

Sobolevičová, R. Vnímání překladatelské a tlumočnické profese v České republice. Jtpunion.org [online]. 2013 [cit. 2013-09-20]. Dostupný z WWW: http://www.jtpunion.org/spip/article.php3?id_article=3826

U příležitosti Mezinárodního dne neslyšících, který připadá na 29. září, změnila slovenská společnost Telekom všechny svoje reklamy do stylu německého filmu, aby je ztraktivnil i pro Neslyšící.

Kampaň **Láska nepotřebuje zvuk** je inspirovaná němým filmem z 20. let. Vznikla v souvislosti s **Mezinárodním týdnem Neslyšících (23.-29. září 2013)**, který má za cíl upozornit veřejnost na přítomnost Neslyšících mezi námi.

Slovak Telekom, a. s. Telekom pripravil kampaň s nepočujúcimi hercami. SME.sk [online]. 2013 [cit. 2013-09-20]. Dostupný z WWW: <http://www.nepocujuci.sk/clanok/telekom-zmeni-vsetky-svoje-reklamy-do-stylu-nemeho-filmu>

Romana Procházková napsala na svůj blog úvahu o tom, co a kde je třináctá komnata neslyšících. Její příspěvek naleznete na webu idnes.cz.

Procházková, R. Třináctá komnata neslyšících. Blog.idnes.cz [online]. 2013 [cit. 2013-09-20]. Dostupný z WWW: <http://romanaprochazkova.blog.idnes.cz/c/354954/Trinacta-komnata-neslysicich.html>

Chystáte-li si objednat tlumočnicka, měli byste pamatovat na to, abyste objednanému tlumočnickovi poskytli i nezbytné podklady pro tlumočení. Jak by takové podklady měly vypadat, Vám prozradí článek Podklady pro práci tlumočnicka.

Podklady pro práci tlumočnicka. Tlumočení-překlady.cz [online]. 2013 [cit. 2013-09-20]. Dostupný z WWW: <http://www.tlumoceni-preklady.cz/otprekladatelstvi/podklady-pro-praci-tlumocnika/>

Marie Horáková, tlumočnice znakového jazyka, napsala pro časopis ToP článek, který se zabývá problematikou komunitního tlumočení pro neslyšící. Kromě základních informací a definice tohoto typu tlumočení naleznete v článku i popis rozdílu mezi komunitním tlumočením mluvených a znakových jazyků.

Horáková, M. Komunitní tlumočení pro neslyšící. Jtpunion.org [online]. 2012 [cit. 2013-09-24]. Dostupný z WWW: http://www.jtpunion.org/spip/article.php3?id_article=3904

E-shop: Akce měsíce na říjen

Lenka Laco

První měsíc nového školního roku utekl jako voda. S jeho koncem Vám nabízíme novou várku zvýhodněných publikací, které můžete za-

koupit v e-shopu Komory.

Publikací, kterou Vám v říjnu nabízíme jako první, je materiál od Petra Vysučky *Specifické znaky v českém znakovém jazyce*. Specifické znaky českého znakového jazyka se nelze naučit podle žádného dosud existujícího slovníku. Bohužel se o jejich existenci slyšící studenti českého znakového jazyka nedozví ani ve většině kurzů „znakového jazyka“. V nich se nejen nevyučuje užívání specifických znaků, ale nebývá v nich podána ani základní informace o jejich existenci. Výuka užívání specifických znaků je přitom pro zvládnutí českého jazyka důležitá a důležitá je i pro hlubší pochopení podstaty komunikace Neslyšících. Tato publikace nabízí teoretický základ k problematice specifických znaků v českém znakovém jazyce. Toto téma je pak prakticky rozvíjeno na stejnojmenném DVD.

Členové Komory si tištěnou verzi materiálu mohou pořídit za skvělých **163 Kč**, pro ostatní zájemce je dostupná za **203 Kč**.

Další cenově zvýhodněnou publikací jsou *Sociolingvistické kapitoly pro tlumočnický obor*. Jejimi autory jsou Jan Táborský a Andrea Hudáková.

Cílem této publikace je představit čtenáři sociolingvistiku, tedy jazykovědnou disciplínu zabývající se vztahem jazyka a společnosti v nejširším smyslu, včetně některých z jejích hlavních pojmů, a to v co nejtěsnějším vztahu ke znakovým jazykům včetně českého znakového jazyka. Tlumočníci pro neslyšící, hlavní adresáti této práce, by od ní neměli očekávat, že se po jejím nastudování automaticky zvýší jejich kompetence v tlumočení. Tato práce je svým zaměřením do značné míry teoretická, přesto má svůj smysl. Nabízí zájemcům jistý minimální terminologicko-teoretický rámec k přesnějšímu uvažování o jazyce z určitých úhlů, čímž otevírá cestu k jejich hlubšímu pochopení a snad i prožívání.

Cena tohoto materiálu pro členy je **189 Kč** a pro nečleny je tato publikace dostupná za **237 Kč**.

Do třetice všeho dobrého Vám nabízíme jednu z multimediální publikací CD/DVD: *Kultura projevu nejen pro neslyšící tlumočníky* CD/DVD.

Autory jsou neslyšící odborníci Marie Basovníková, Miroslava Kvasničková a Vladimír Šimon. Tento materiál má sloužit zejména jako pomůcka, která může být vodítkem při přípravě vlastního veřejného projevu neslyšících. Na DVD jsou všechny psané texty přeloženy do českého znakového jazyka. Pro neslyšící je to tedy materiál v jejich mateřském jazyce a mají tak větší šanci mu porozumět. Pravidla komunikace se tak učí přímo v českém znakovém jazyce. Materiál obsahuje také názorné ukázky správného i nesprávného užití komunikačních pravidel ve veřejném projevu, použití různých forem projevu ve znakovém jazyce v závislosti na konkrétních situacích. Na DVD jsou i praktické ukázky z autentických textů ve znakovém jazyce, na kterých se demonstrují nejčastější chyby mluvčích. V další části materiálu jsou uvedeny možnosti a pravidla přípravy projevu ve znakovém jazyce. Shrnutí materiálu tvoří prezentační desatero pro vystoupení ve znakovém

jazyce a test získaných dovedností a znalostí. Jak z názvu publikace vyplývá, není určena pouze pro neslyšící zájemce o tuto problematiku. Užitečné informace zde naleznou i ostatní zájemci o český znakový jazyk.

Členská cena CD/DVD je **149 Kč**, nečlenská pak **186 Kč**.

Nezapomeňte, že všechny vzdělávací materiály, které jsou dostupné v Komořím e-shopu, jsou pro všechny **členy Komory** dostupné **se slevou 20%**!

Na závěr bychom Vás rádi upozornili, že Komora v září naskladnila dlouho vyprodané publikace:

- Specifické znaky v českém znakovém jazyce
- Specifika tlumočení pro neslyšící
- Kontrastivní lingvistika – český jazyk × český znakový jazyk
- Notace – zápis českého znakového jazyka
- Problematika osob s hluchoslepotou a kontaktní tlumočení u hluchoslepých preferující český znakový jazyk
- Prstová abeceda pro tlumočníky
- Rétorika pro tlumočníky
- Sociolingvistické kapitoly pro tlumočníky pro neslyšící
- Specifické neverbální projevy neslyšících lidí
- Úvod do teorie tlumočení

Komora blahopřeje

Kristýna Siková

Narozeniny v říjnu

- 8. října Vendula Šantrůčková
- 8. října Veronika Mikulová
- 17. října Romana Petráňová
- 25. října Soňa Procházková
- 29. října Tamara Kováčová
- 31. října Andrea Kalců

Svátky v říjnu

- 15. října Tereza Hošková
- 19. září Michaela Veselá
- 19. září Michaela Dudková

Svatba

Dne 6. 9. 2013 se v Rokytnici nad Jizerou vdala naše členka a dopisovatelka do Bulletinu Barbora Pejšmanová, z níž se stala Barbora Fodorová. Gratulujeme a přejeeme hodně štěstí!

